

aktindsigtsadgang for offentligheden vedrørende dette. Desuden får retspræsidenten indsigt i, hvad det enkelte bierhverv kaster af sig, og dér har retspræsidenten så et ansvar for at sikre, at hovederhvervet fortsat er dommergerningen ved det enkelte embede.

Det er klart, at der her vil udvikle sig en praksis, og jeg er sikker på, at der i Præsidentrådet, hvor præsidenterne drøfter de her spørgsmål, ligger en praksis på det her felt. Det mener jeg er fuldt forvarligt. Jeg mener, at det er det, som giver samfundet den nødvendige betryggelse af, at dommerne er uafhængige.

Jeg mener i øvrigt, at vi i Danmark – uden at vi har aktindsigtsadgang – har dommere, der er fuldt habile og i hvert fald bevidste om deres habilitetsproblemer, når de kan opstå i deres gerning, og som altid er meget forsigtige og påpasselige med at vurdere deres habilitet. Men det her er et yderligere forsigtighedsprincip, vi bringer i anvendelse, og i høj grad noget, der kan få aflivet myter i offentligheden.

Jeg har også været glad for, at der er flere ordførere, der har bemærket, at forslaget her giver dommerfuldmægtige og retsassessorer det ansættelsesværn, som de har ønsket igennem lang tid. Nu realiseres det også.

Jeg tror, det var hr. Bjørn Elmquist, der var inde på spørgsmålet om placeringen af domstolene i tilknytning til ministerialsystemet – i hvert fald var fru Lissa Mathiasen inde på spørgsmålet – og der har været en debat mellem fru Margrete Auken og fru Lissa Mathiasen om det at placere domstolene fuldstændig uden for ministerialsystemet eller i tilknytning til parlamentet, som det kendes fra USA, hvor de amerikanske føderaldomstole direkte henhører under den amerikanske Kongres.

Det er noget, der er indgået i vores overvejelser, vore drøftelser. Jeg tror ikke, jeg afslører noget ved at sige her i salen, at det også er indgået i drøftelserne mellem de to regeringspartier i forbindelse med drøftelserne om lovforslagene inden fremsættelsen.

Jeg er sikker på, at enhver amerikaner vil sige, at det amerikanske domstolssystem fungerer udmærket og tilfredsstillende ud fra deres forudsætninger, deres forventninger til deres domstolssystem, men indførelsen af et amerikansk domstolssystem i Danmark vil være et fundamentalt brud ikke bare på vores, men på den europæiske tradition for domstolens rolle i samfundet.

Jeg tror, de fleste af os, der har besøgt det amerikanske samfund, har erfaret, at domstolene spiller en helt anderledes politisk rolle i USA, end domstolene spiller i vores samfund. Det kan godt ske, at amerikanerne synes, at det skal være sådan. Det gør de jo; ellers ville de jo ikke have fastholdt og gennemført et sådant system.

Jeg mener bare, at sådan bør det ikke være i Danmark. Det er regeringens mening. Vi skal ikke have en politisering af dommerne. Vi skal ikke have en politisering af domstolene. De skal også i fremtiden indtage den neutrale rolle, som de gør i dag. De skal kunne vurdere, hvad der er rigtigt, ud fra den neutralitet og ud fra anklagemyndighedens og forsvarrets forelæggelse af sagerne for domstolene; sådan mener jeg det bør være. Vi skal ikke have amerikanske tilstande, hvor der i høj grad er en politisering af selve embedet og udnævnelsesprocessen, ej heller i forhold til dommernes forsøg på at lade sig vælge til gerningen. Det lægger jeg afgørende vægt på.

Jeg kan godt se, man kan få opfattelsen af, at det alligevel er en proces, der vil komme. Dommere udtaler sig i større og større omfang om samfundsmæssige forhold, tager del i den samfundsmæssige og måske også den dagsaktuelle politiske debat. Det kan jeg da også godt se, men er det en tendens, vi ønsker understøttet, sådan at det får en bredere og mere dybtgående karakter end det, vi kender i dag? Er det en proces, som vi ønsker at understøtte lovgivningsmæssigt, dette at dommerne får en klar politisk rolle? Det ønsker regeringen ikke – der for en fastholdelse af domstolene på det traditionsgrundlag, som er det danske, som er det europæiske.

Fru Birthe Rønn Hornbech lagde vægt på, at der her var tale om en åben drøftelse. Det kan jeg garantere. Det er vigtige sager, hvor både jeg og regeringen lægger afgørende vægt på at få et bredt forlig, få en bred aftale om domstolsreformen.

Jeg er glad for de tilkendegivelser, der i øvrigt kom fra Venstres ordfører om det med tilliden til domstolene i vores samfund og deres uafhængighed.

Fru Birthe Rønn Hornbech og også den konservative ordfører, hr. Brian Mikkelsen, lagde vægt på, at man fik gransket nøje i ministeransvarlighedsområdet i forbindelse med dette lovforslag. Det er selvk klart, at når vi her etablerer en uafhængig domstolsstyrelse uden